

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 23. december 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 135 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 135 (alm. del)

I Naturplan Danmark står, at "en udpegning på kortet medfører således ikke ny regulering, der stiller erhvervsinteresser i arealanvendelse ringere, og vil derfor heller ikke gøre det vanskelige at udvide husdyrproduktionen". Kan ministeren garantere, at der ikke vil være konsekvenser af Det Grønne Danmarkskort i forbindelse med administration af anden lovgivning, således at landmænd, der får jord udpeget til det Grønne Danmarkskort eller som ligger i nærheden af sådanne arealer ikke kommer til at opleve sagsforløb, hvor udpegningerne får konsekvenser for kommunernes sagsbehandling og afgørelser?

Svar

Med L 94 om bl.a. Grønt Danmarkskort får kommunerne til opgave at udpege et Grønt Danmarkskort. Grønt Danmarkskort vil vise, hvor naturen findes i dag, og hvordan den kan udvikles. Grønt Danmarkskort vil dermed udgøre den samlede strategiske ramme, som den fremtidige naturindsats ønskes fokuseret indenfor, og vil derfor skulle samtænkes med de udpegninger, som kommunerne allerede i dag er forpligtet til at foretage af fx skovrejsningsområder, grønne korridorer (økologiske forbindelser) og potentiel ny natur.

./.
Jeg kan med hensyn til de nærmere retsvirkninger af Grønt Danmarkskort henvise til vedlagte notat af 11. december 2014 fra Naturstyrelsen. Som det fremgår heraf, vil udpegningsen af et Grønt Danmarkskort i sig selv ikke have betydning for behandlingen af sager efter f.eks. husdyrlovgivningen.

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

NOTAT

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Biodiversitet og arter
J.nr. NST-4101-00761
Ref. bpc
Den 11. december 2014

Retsvirkning af et Grønt Danmarkskort som foreslået i L 94

Med udkast til lovforslag om bl.a. Grønt Danmarkskort foreslås en ændring af planloven, så kommunerne fremover i kommuneplanerne skal udpege arealer, der vil indgå i et Grønt Danmarkskort. Et Grønt Danmarkskort vil vise, hvor naturen findes i dag, og hvordan den kan udvikles, bl.a. baseret på de udpegninger som kommunerne allerede i dag medtager i deres kommuneplaner.

Det fremgår af Naturplan Danmark, at "Grønt Danmarkskort medfører ikke, at lodsejere får pligt til at etablere natur eller iværksætte naturpleje inden for kortet. En udpegnings på kortet medfører således ikke ny regulering, der stiller erhvervsinteresser i arealanvendelsen ringere og vil derfor heller ikke gøre det vanskeligere at udvide husdyrproduktionen."

Udpegningsen til Grønt Danmarkskort lægger sig juridisk tæt op af den eksisterende forpligtelse i kommuneplanen til at fastsætte retningslinjer for "varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne" inden for kommunens grænser. Kommunerne planlægger allerede i dag for naturinteresser i det åbne land og foretager en udpegnings af de relevante områder. Eksempler herpå er, hvor der ønskes ny skov på sigt (skovrejsningsområder), hvor der ligger naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, og hvor der kan laves grønne korridorer (økologiske forbindelser). Med et Grønt Danmarkskort tilføjes to nye forpligtelser, som skal sikre at kommunerne fremover udpeger mere ensartet og strategisk for naturen:

- 1) Styrket fokus på at skabe sammenhæng mellem de eksisterende naturarealer – også på tværs af kommunegrænser.
- 2) Sikring af ensartethed i de kommunale udpegninger (ved brug af nationale kriterier og et nyt forbedret fagligt grundlag – de Digitale Naturkort).

Grønt Danmarkskort vil dermed udgøre den samlede strategiske ramme, som den fremtidige naturindsats ønskes fokuseret indenfor, og vil derfor skulle samtænkes med de udpegninger, som kommunerne allerede i dag er forpligtiget til at håndtere. Udpegningsen til Grønt Danmarkskort bidrager hermed til et bedre overblik over, hvor erhvervsinteresser fremover kan udvikle sig. Planlægningen og den langsigtede indsats åbner derfor mulighed for større investeringssikkerhed såvel for landbrugserhvervet som for naturindsatsen.

Udpegnings til Et Grønt Danmarkskort og retsvirkning for borgere og erhverv

Udpegningsen til et Grønt Danmarkskort bliver som nævnt foretaget i kommuneplanens retningslinjer. Kommuneplanens retningslinjer har ingen direkte retsvirkninger for borgerne, men udgør bl.a. grundlaget for behandling af en række sager, herunder den konkrete administration i det åbne land. Det betyder helt konkret, at en udpegnings af områder til Grønt Danmarkskort ikke i sig selv

har retsvirkning for fx den landmand, som eventuelt har sin jord inden for udpegningen. Sådant forholdet det sig også i dag, hvor kommunerne udpeger fx skovrejsningsområder og grønne korridorer, som indtegnes på kort i kommuneplanen, men ikke har retsvirkning for borgere og virksomheder.

Selvom kommuneplanen som udgangspunkt ikke har retsvirkning over for borgere og virksomheder, er kommunerne efter planloven forpligtet til at virke for kommuneplanens gennemførelse i sin administration af konkrete afgørelser om fx landzonetilladelse til at foretage udstykning.

I nogle sager kan planlovens virke for bestemmelser ikke tillægges betydning. Det drejer sig om de sager, hvor Folketinget i forbindelse med vedtagelse af den relevante lovgivning har fastlagt hvilke elementer, der skal indgå i afvejning af de enkelte sager. Det drejer sig fx om husdyrgodkendelseslovgivningen. Baggrunden herfor er, at Folketingets behandling af en lov (fx planlov) ikke kan ændre ved det, som Folketinget har vedtaget i forbindelse med vedtagelse af en anden lov (fx husdyrlov) med mindre det udtrykkeligt fremgår, at den pågældende lovgivning har betydning for andre love. Dette er ikke tilfældet i lovforslaget om et Grønt Danmarkskort. Kommuneplanens udpegninger og retningslinjer kan således ikke tilsidesætte sektorlovgivningen. Kommunen skal derfor træffe sine afgørelser inden for de rammer, som den gældende sektorlovgivning fastlægger.

Særligt om husdyrgodkendelseslovgivningen skal der henvises til, at den i vid udstrækning normerer kommunalbestyrelsernes skønsbeføjelser for varetagelsen af naturinteresserne i medfør af kommuneplanen i forhold til godkendelsespligtige husdyrbrug. Det er derfor efter disse regler og ikke planloven og et Grønt Danmarkskort, at kommunerne skal afgøre sager om fx udvidelse af husdyrbrug.

I andre sager end ovennævnte, hvor kommunalbestyrelserne ved Folketingets vedtagelse af den relevante lov er tillagt videregående skønsbeføjelser, og hvor sektorlovgivningen ikke nærmere angiver, hvilke kriterier, der skal lægges vægt på, eller hvor forholdet alene reguleres af planloven, kan der efter omstændighederne lægges vægt på udpegningen af et Grønt Danmarkskort. I afvejningen af hensynet til flere interesser indgår det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip, det vil sige, at den vægt, som det Grønne Danmarkskort tillægges, skal være proportionalt i forhold til andre interesser i arealanvendelsen. Det må normalt antages, at der skal foreligge aktuelle planer om gennemførelse af naturgenopretningsprojekter e.lign. af en vis tyngde i kombination med det Grønne Danmarkskort, før der kan lægges væsentlig vægt på dette.

Der kan f.eks. være tale om, at hensynet til at gennemføre aktuelle projekter af væsentlig betydning for naturen i kombination med det Grønne Danmarkskort efter en konkret vurdering findes at veje tungere end hensynet til et etablere anlæg til fritidsformål e.lign.

En række af kommunens afgørelser efter bl.a. naturbeskyttelses- og planloven vil kunne påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, som i sine afgørelser om fx kommunens landzonetilladelser og efter husdyrgodkendelsesreglerne vil efterprøve både retlige spørgsmål (om fx procedurer er overholdt) og om kommunens afvejning i den konkrete sag er korrekt. Nævnet vil således fx kunne ændre en tilladelse til et afslag og omvendt.

Realisering af Et Grønt Danmarkskort og retsvirkning for borgere og erhverv

Realiseringen af et Grønt Danmarkskort sker gennem kommunernes administration af kommuneplanens retningslinjer, idet et Grønt Danmarkskort

bidrager til overblik over naturens reelle og potentielle udviklingsmuligheder og til overblik over udviklingen af de berørte erhvervs udviklingsmuligheder.

Ud over kommunernes administration af retningslinjerne for et Grønt Danmarkskort vil også statens, Naturfondens og privates indsats for naturpleje, naturgenopretningsprojekter, vådområdeprojekter og skovrejsning m.v. indgå i realiseringen af et Grønt Danmarkskort. For private betyder det, at lodsejere kan betjene sig af eksisterende tilskudsmuligheder, som findes nationalt og under EU's Landdistriktsprogram, til f.eks. at finansiere en omlægning af landbrugs- eller skovbrugsdriften til mere naturvenlig drift, udtagning af lavbundsarealer og skovrejsning.

Det må forventes, at noget af den potentielle natur, som udpeges for at skabe sammenhæng mellem eksisterende værdifulde naturområder, over årene selv vil udvikle sig til værdifuld natur, idet lodsejeren lader denne udvikling finde sted. Det kan ikke afvises, at der i sådanne områder kan være ønske fra lodsejere (skovejere eller landmænd) om ændret arealanvendelse (fx udvidelse af husdyrbrug eller bebyggelse i skov). I givet fald vil kommunen, som beskrevet ovenfor, ud fra den relevante sektorlovgivning skulle træffe afgørelse og heri inddrage kommuneplanens retningslinjer. Det er forventningen, at jo mere værdifuld natur, som findes på arealerne, jo tungere vil den eksisterende lovgivning (§ 3- og Natura 2000-reglerne) veje i afgørelsen i f.t. kommuneplanens retningslinjer for et Grønt Danmarkskort.

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 23. december 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 136 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 136 (alm. del)

Kan ministeren slå fast, at der – som det er tilfældet med nationalparker – kommer til at gælde de samme regler indenfor som uden for det Grønne Danmarkskort?

Svar

Formålet med lovforslaget er, at kommunerne udpeger et Grønt Danmarkskort, som skal udgøre den overordnede strategiske og planlægningsmæssige ramme for den fremtidige naturindsats. Lovforslagets punkt om Grønt Danmarkskort indeholder ikke nye regler, som i sig selv begrænser lodsejeres råderet over deres jorder. Der kommer således til at gælde de samme regler inden for som uden for Grønt Danmarkskort.

Jeg kan i øvrigt henvise til besvarelsen af spørgsmål nr. 135.

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 23. december 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 137 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 137 (alm. del)

I Naturplan Danmark står, at "de gode resultater beror på, at der findes opbakning fra både landmændene og lokalbefolkningen". Hvordan vil ministeren sikre, at der sker inddragelse af lodsejere i forbindelse med udpegning af det Grønne Danmarkskort?

Svar

Reglerne om udpegningen af Grønt Danmarkskort bliver med L 94 en del af planloven. Det er et af planlovens hovedformål, at offentligheden i videst muligt omfang inddrages i planlægningsarbejdet. Efter planloven er kommunerne forpligtede til at offentliggøre planforslag med en frist på 8 uger med mulighed for indsigelser og høringssvar. I denne periode kan borgere, lodsejere, staten, andre kommuner, interesseorganisationer, erhvervsvirksomheder m.v. kommentere på planens indhold. Der vil derfor også være mulighed for at kommentere på forslaget til de konkrete udpegninger af områder til Grønt Danmarkskort. Kommunen er ikke efter planloven forpligtet til at ændre i planen på baggrund af indsigelserne.

Jeg er meget enig i, at den lokale forankring af naturindsatsen er rigtig vigtig. Jeg er også opmærksom på, at øget lokal inddragelse i udpegningen af Grønt Danmarkskort kan styrke kvaliteten af udpegningen og det efterfølgende arbejde med at realisere Grønt Danmarkskort.

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 23. december 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 138 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 138 (alm. del)

Vil ministeren oplyse, hvor mange bedrifter, der efter miljøministeriets vurdering vil blive ramt så hårdt af et forbud mod at gødske og sprøjte arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, at det udgør eller har karakter af ekspropriation?

Svar

Et forbud mod gødskning og sprøjtning på § 3-beskyttede arealer gennemføres som generel, erstatningsfri regulering. Det kan dog ikke helt udelukkes på forhånd, at enkelte bedrifter kan blive ramt så atypisk hårdt, at der i det konkrete tilfælde vil være tale om ekspropriation.

Det er efter domspraksis om indholdet af grundlovens § 73 om ekspropriation en meget konkret vurdering fra sag til sag, hvornår der foreligger ekspropriation. Det er derfor ikke muligt på forhånd at sige, hvor mange bedrifter, der vil kunne blive ramt så atypisk hårdt, at det vil udgøre ekspropriation.

En ekspropriationsvurdering er således en helhedsvurdering, hvori der indgår en række faktorer som vægtes i forhold til hinanden. I vurderingen af, om et forbud mod gødskning og sprøjtning på § 3-beskyttede arealer i et konkret tilfælde udgør ekspropriation, indgår blandt andet, hvor stor en del af bedriftens landbrugsareal, der berøres af forbuddet, hvilke konsekvenser forbuddet har for driften på de pågældende arealer, hvilke økonomiske konsekvenser forbuddet vil have for bedriften, herunder om forbuddet vil forhindre en rimelig økonomisk udnyttelse af den pågældende ejendom, og om forbuddet rammer den pågældende bedrift væsentlig anderledes end andre bedrifter.

Som det fremgår af det fremsatte lovforslag (L94) forventes det foreslåede forbud kun i helt særlige tilfælde at udgøre ekspropriation. Hvis det viser sig, at enkelte bedrifter – efter en vurdering foretaget på baggrund af de ovennævnte faktorer – bliver ramt så atypisk hårdt, at det udgør ekspropriation, vil der i det konkrete blive meddelt dispensation fra forbuddet, således at gødskning og sprøjtning kan fortættes i overensstemmelse med hidtidig lovlig drift på de pågældende arealer,

eller blive foretaget ekspropriation, således at den pågældende får erstatning i overensstemmelse med reglerne i grundloven.

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 23. december 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 139 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 139 (alm. del)

Det fremgår af udkastet til lovforslag om ændring af naturbeskyttelsesloven, at det ikke er tilstrækkeligt at være økonomisk hårdt ramt af et forbud mod gødskning og sprøjtning på § 3 arealer, for at indgrebet er udtryk for ekspropriation. Kan ministeren oplyse, hvilke andre kriterier, der vil indgå i vurderingen af, om forbuddet udgør eller har karakter af ekspropriation?

Svar

Der henvises til besvarelsen af MIU spørgsmål nr. 138 (alm. del).

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 23. december 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 140 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 140 (alm. del)

Kammeradvokaten har i forbindelse med randzonenloven vurderet, at såfremt 5 % eller mere af en bedrifts samlede areal, skal udlægges som randzoner, taler det for at indgrebet har karakter af ekspropriation. Vil ministeren oplyse, om et tilsvarende "5 %-loft" indgår i miljøministeriets vurdering af, hvorvidt forbuddet mod at gødske og sprøjte arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, udgør ekspropriation for en given bedrift? Ministeren bedes samtidig oplyse antallet af bedrifter, hvor § 3 arealer med en gødningskvote udgør 5 % eller mere af bedriftens samlede areal.

Svar

Det foreslåede forbud mod gødsning og sprøjtning på § 3-beskyttede arealer indeholder ikke – som det er tilfældet i randzonenloven – et afskæringskriterium, sådan at forbuddet maksimalt får virkning på en procentdel af en bedrifts landbrugsareal.

Det foreslåede forbud kan således i relation til spørgsmålet om ekspropriation ikke direkte sammenlignes med forbuddet i randzonenloven, da det forbud, jeg foreslår, retter sig mod arealer med en tilstand, som alene er forenelig med ekstensiv landbrugsdrift. Det er således ikke intensive landbrugsarealer, som f.eks. kornmarker, som vil blive berørt af det foreslåede forbud. Endvidere omfatter det foreslåede forbud ikke enhver form for drift af arealerne, men alene gødsning og sprøjtning. Arealerne kan fortsat anvendes til f.eks. afgræsning og høslæt i det omfang, dette er foreneligt med naturbeskyttelseslovens § 3.

Jeg har forespurgt Naturstyrelsen om antallet af bedrifter, hvor § 3-beskyttede arealer med en tildelt gødskningsnorm udgør 5 % eller mere af bedriftens samlede landbrugsareal. Naturstyrelsen har oplyst, at for ca. 5.300 bedrifter udgør § 3-beskyttede arealer med en tildelt gødskningsnorm 5 % eller mere af bedriftens samlede landbrugsareal. Det svarer til cirka halvdelen af de bedrifter, der forventes berørt af et forbud mod gødsning og sprøjtning.

Det er vigtigt at understrege, at det ikke i sig selv er afgørende for en vurdering af, om forbuddet mod gødskning og sprøjtning i et konkret tilfælde udgør et ekspropriativt indgreb, om mere end 5 % af den pågælde bedrifts landbrugsreal omfattes af forbuddet. Ekspropriationsvurderingen er en helhedsvurdering. Jeg henviser i denne forbindelse til besvarelsen af MIU spørgsmål nr. 138 (alm. del).

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 23. december 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 141 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 141 (alm. del)

Vil ministeren oplyse, hvem der kommer til at behandle og afgøre ansøgninger om dispensation fra forbuddet mod at gødske og sprøjte på § 3 arealer, og herunder om der vil være mulighed for at klage over afgørelsen?

Svar

Lovforslaget indeholder en adgang for kommunalbestyrelsen til, efter den almindelige bestemmelse i naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3, at dispensere til enkeltforanstaltninger med sprøjtning mod invasive arter, herunder arter, der efter anden lovgivning er pligt til at bekæmpe, som f.eks. kæmpebjørneklo. Endvidere kan der dispenseres til sprøjtning mod arter som er giftige at spise for græssende dyr. Kommunalbestyrelsens afgørelser herom er omfattet af den almindelige adgang i naturbeskyttelseslovens § 78 til at klage til Natur- og Miljøklagenævnet.

Lovforslaget indeholder herudover adgang for miljøministeren til at dispensere fra forbuddet mod gødskning og sprøjtning og til at foretage ekspropriation i sager, hvor forbuddet må anses for at være ekspropriativt. Jeg forventer at delegere kompetencen til at træffe afgørelse i disse sager til Naturstyrelsen.

Afgørelse om ekspropriation kan, for så vidt angår ekspropriationserstatningens størrelse, påklages af ejer og bruger af det pågældende areal til Taksationskommissionen nedsat efter naturbeskyttelsesloven.

Afgørelse om dispensation i disse sager kan ikke påklages til anden administrativ myndighed. Enhver der har retlig interesse kan indbringe Naturstyrelsens vurdering, såfremt kompetencen delegeres til Naturstyrelsen, af at forbuddet i et konkret tilfælde ikke udgør et ekspropriativt indgreb, for domstolene.

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 28. januar 2015

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 142 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 142 (alm. del)

Vil ministeren gøre rede for, hvilke konsekvenser et forbud mod gødskning og sprøjtning vil have for plejen af de beskyttede områder?

Svar

Indledningsvis vil jeg slå fast, at et forbud mod gødskning og sprøjtning ikke vil omfatte gødning afsat fra græssende dyr. Et forbud forhindrer derfor ikke, at der fortsat kan ske pleje af arealet ved afgræsning i overensstemmelse med hidtil lovlig drift i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens § 3.

Det kan dog ikke udelukkes, at nogle landmænd vil ophøre med afgræsning som følge af et forbud, f.eks. som følge af, at foderværdien bliver for lav til at opretholde den hidtidige drift.

I sådanne tilfælde kan konsekvensen være, at arealet over tid vil gro til, hvis ikke anden vedligeholdelse af arealet finder sted. Det kan efter omstændighederne have betydning for naturværdierne samt lokalt ændre på landskabsbilledet, herunder påvirke de landskabsmæssige og kulturhistoriske værdier.

På arealer, hvor afgræsningen måtte ophøre, vil den almindelige rydningspligt på landbrugsjorde, (jf. lov om drift af landbrugsjorder, jf. LBK nr. 191 af 12. marts 2009) i mange tilfælde betyde, at arealerne regelmæssigt skal ryddes for opvækst (minimum hvert 5 år for træer og buske). Rydningspligten gælder på alle ubebyggede og ubefæstede arealer, der kan anvendes til jordbrugsmæssige formål, dvs. at arealerne kan ryddes med almindelige landbrugsmaskiner. Derudover vil der for græsarealer og udyrkede arealer, hvor der søges grundbetaling (tidligere enkeltbetaling) også gælde et krav om, at plantedækket skal slås mindst en gang årligt. Slåning eller rydning er ikke optimal naturpleje, men det forhindrer, at et areal gror til i krat.

Det er samtidig min forhåbning, at landbruget – også på beskyttede naturarealer hvor der ikke er rydningspligt m.v. efter disse bestemmelser – vil fortsætte med at bidrage til at vedligeholde vores værdifulde lysåbne natur ved bl.a. afgræsning.

Jeg vil i den forbindelse nævne, at landmændene med den foreslåede ikrafttræden af et forbud per 1. september 2017 vil have over 2 år (og altså tre dyrkningssæsoner) til at foretage de ændringer der evt. måtte skulle til på bedriften for at tilpasse sig forbuddet.

I det omfang, at afgræsning af arealerne vil ophøre, vil jeg henvise til Århus Universitets vurdering af, at effekterne ved fortsat gødskning og sprøjtning vil være mere alvorlige end effekterne af eventuelt ophørt afgræsning.

Regeringen målrettede i landdistriktsprogrammet 2014 – 2015 tilskudsordningen ”tilskud til pleje af græs- og naturarealer” til særlig udpegede arealer indenfor Natura 2000-områderne. Dette vil derfor også gælde § 3-arealer, der ligger indenfor særlig udpegede Natura 2000-områder, hvilket dog vil være en begrænset del af de berørte § 3-arealer.

Det vil også være muligt efter ordningen at give tilskud til § 3-beskyttede arealer med en god naturkvalitet (HNV-score på 5 eller derover) også udenfor Natura 2000-områder, såfremt der er overskydende midler til rådighed.

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 28. januar 2015

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 143 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 143 (alm. del)

Når § 3 arealerne ikke længere kan gødskes og sprøjtes, vil det i flere tilfælde ikke længere være rentabelt at tage slæt eller have græssende dyr på arealerne.

Hvordan vil miljøministeren forhindre, at disse arealer, der i mange tilfælde har været plejet i en årrække, gror til og opnår en uønsket struktur?

Svar

Jeg kan henvise til mit svar på MIU alm. del spørgsmål nr. 142.

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 28. januar 2015

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 144 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 144 (alm. del)

Vil ministeren redegøre for, om en øget tilgroning med f.eks. siv og krat på ferske enge og strandenge, der ikke længere bliver plejet, vil have konsekvenser for de landskabelige og kulturhistoriske værdier i landskabet?

Svar

Jeg kan henvise til mit svar på MIU alm. del spørgsmål nr. 142.

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 28. januar 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 145 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 145 (alm. del)

Hvordan forestiller ministeren sig, at landmænd, der hidtil har anvendt § 3 arealer med en gødningskvote som græsningsareal for deres kvæg, fremover har græsningsarealer med en tilstrækkelig høj foderproduktion, der sikrer at dyrene ikke taber sig, når de afgræsser arealerne?

Svar

Den i lovforslaget foreslåede ikrafttræden af forbuddet per 1. september 2017 giver de berørte landmænd over 2 år (og altså tre dyrkningssæsoner) til at foretage de ændringer, som måtte være nødvendige for at tilpasse bedriften de nye regler.

I løbet af denne tid, der er for den enkelte til at tilpasse sig de nye regler, vil der være flere muligheder for at finde den bedste løsning herunder at supplere helt eller delvist med grovfoder ved at købe det i stedet for at producere det selv, forpagte græsarealer, omlægge arealer til græs, som kan anvendes til afgræsning, eller andre løsninger.

Når der ikke længere må gødskes på de berørte § 3 arealer, så vil foderværdien falde over en årrække. Det skal dog bemærkes, at ferske enge under normale forhold har en naturlig god foderværdi sammenlignet med andre halvkultur og naturtyper.

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 28. januar 2015

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 146 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 146 (alm. del)

Hvordan forestiller ministeren sig, at landmænd, der hidtil har kunnet lave grovfoder til deres kvægbesætninger på § 3 arealerne med gødningskvote, fremover skal kunne sikre, at de har vinterfoder til deres dyr?

Svar

Jeg henviser til min besvarelse af MIU alm. del spørgsmål nr. 145.

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 23. december 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 9. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 147 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Mathiesen (V).

Spørgsmål nr. 147 (alm. del)

Ministeren understreger i Naturplan Danmark, at det er afgørende at landbruget er medspillere, hvis opgaven med at pleje den danske natur for alvor skal løftes. Mener ministeren, at den bedste måde at gøre landbruget til medspillere på er ved at indføre erstatningsfri, byrdefulde restriktioner i driften af § 3 arealer i form af et forbud mod at gødske og sprøjte arealerne, og derefter tage for givet, at de samme landmænd vil fortsætte med at pleje arealerne, selvom om denne pleje ikke længere er rentabel?

Svar

Regeringen har taget en række vækstinitiativer til gavn for landbruget, og med Naturplan Danmark har regeringen taget en række initiativer, der skal bidrage til en bedre og mere sammenhængende natur. Regeringen understøtter herved både vækst og beskæftigelse i landbruget og udvikling af en mangfoldig natur.

Landbruget spiller en vigtig og aktiv rolle i forbindelse med vedligeholdelsen af vores lysåbne natur. Den indsats vil regeringen fortsætte med at understøtte. Hovedparten af indsatserne i Naturplan Danmark er derfor baseret på frivillige aftaler mellem lodsejere og staten og compensation til de landmænd, der lægger jord til nye naturprojekter, ligesom der kan opnås tilskud til pleje af græs- og naturarealer.

Det kan være mindre attraktivt for nogle landmænd at fortsætte driften af en del af de naturarealer, der ikke længere må sprøjtes og gødes, og at det kan betyde, at driften af nogle af disse arealer fremadrettet vil ophøre.

Med Naturplan Danmark tager regeringen imidlertid en række initiativer for generelt at øge plejen af vores naturarealer. Regeringen vil blandt andet styrke den opsøgende og faciliterende indsats for at øge kendskabet blandt lodsejere om tilskudsmuligheder og regler for naturpleje. Regeringen vil desuden gøre det mere attraktivt for lodsejere at indgå aftaler om naturpleje inden for rammerne af landdistriktsprogrammet ved at forhøje støttesatserne til pleje af naturarealer og forenkle kontrolreglerne. Det forventes på den baggrund, at ca. 90.000 ha naturarealer vil blive plejet med tilskud fra landdistriktsprogrammet i 2020, og jeg

har bestemt en positiv forventning om et samarbejde med landbruget herom. Der er dog endnu ikke truffet beslutning om den endelige udformning af landdistriktsprogrammet for 2016-2020.

Med hensyn til det i spørgsmålet anførte om, at der er tale om byrdefulde restriktioner, kan jeg henvise til Naturstyrelsens beregninger, hvorefter godt 80 % af de berørte bedrifter vil have et tab på op til 7.500 kr. om året. I sager, hvor forbuddet må anses for at være ekspropriativt, vil der blive meddelt dispensation eller udbetalt erstatning.

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 28. januar 2015

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 148 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 148 (alm. del)

Kan ministeren garantere, at de arealer, der bliver omfattet af det vidtgående forbud mod gødskning og sprøjtning, fremover vil kunne opnå tilskud til naturpleje?

Svar

Tilskud til naturpleje gives via ordningen i det nuværende landdistriktsprogram "tilskud til pleje af græs- og naturarealer", der har til formål at yde tilskud til ejere og forpagtere af græs- og naturarealer til at pleje arealerne med et højt naturindhold.

Regeringen målrettede i landdistriktsprogrammet 2014 – 2015 tilskudsordningen "tilskud til pleje af græs- og naturarealer" til særlig udpegede arealer indenfor Natura 2000-områderne. Dette vil derfor også gælde § 3-arealer, der ligger indenfor særlig udpegede Natura 2000-områder, hvilket dog vil være en begrænset del af de berørte § 3-arealer.

Det vil også være muligt efter ordningen at give tilskud til § 3-beskyttede arealer med en god naturkvalitet (HNV-score på 5 eller derover) også udenfor Natura 2000-områder, såfremt der er overskydende midler til rådighed.

Ovennævnte tilskudsordning til naturpleje indgår i regeringens netop lancerede naturplaner og forudsættes fremover finansieret af landdistriktsprogrammet for 2016-2020. Det foreslåede forbud mod sprøjtning og gødskning på § 3-arealer foreslås først at træde i kraft 1. september 2017.

Jeg henviser derudover til min besvarelse af MIU spørgsmål nr. 147 (alm. del).

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 23. december 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 149 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 149 (alm. del)

Der er knap 400.000 ha beskyttede § 3 arealer. Mener ministeren, at det planlagte forbud mod at gødske og sprøjte § 3 beskyttede arealer, der alene vedrører de mest kulturprægede § 3 arealer med det mindste potentiale for en høj biodiversitet, er et udtryk for en målrettet naturforvaltning?

Svar

Jeg mener, at det er udtryk for en målrettet naturforvaltning at styrke biodiversiteten på de allerede beskyttede naturområder – herunder ferske enge, som jo samtidig er arealer, der udnyttes ekstensivt af landbruget. Dette fremgår også af Naturplan Danmark og er i overensstemmelse med anbefalingerne fra Natur- og Landbrugskommissionen.

De § 3-beskyttede enge er vigtige levesteder for en del af Danmarks biodiversitet som fugle, vilde blomster, insekter og padder, hvoraf flere er fredede, rødlistede og/eller omfattet af EU's naturdirektiver. En forbedring af levestederne på disse enge er derfor et væsentligt skridt på vejen mod at bidrage til opfyldelsen af Danmarks arbejde for at standse tilbagegangen i vores biodiversitet inden 2020. De ferske enge er oftest beliggende i tilknytning til vandløb, søer og moser mv. og et ophør med gødskning og sprøjtning af de beskyttede naturtyper vil derfor også medvirke til samlet set at styrke naturens kvalitet og sammenhæng.

I et baggrundsnotat til Natur- og Landbrugskommissionen fra den 13. december 2012 redegør DCE for sammenhængen mellem tab af artsrigdom og tilført kvælstof. Heraf fremgår, at der kan forventes en reduktion i artsantallet med netto 44 % over en årrække på under 20 år. Her er altså tale om forskellen på en eng, der gødes, og en eng, der ikke er blevet gødet. Der ses således en tydelig negativ sammenhæng mellem tilførsel af kvælstof og artstab.

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 23. december 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 150 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 150 (alm. del)

DCE, Århus Universitet vurderer i et notat til NaturErhvervstyrelsen, at strandenge og enge vil gro til på under 5 år ved ophør med landbrugsdrift. Kan ministeren oplyse, om en eng, der ikke længere gødes, men heller ikke længere bliver afgræsset eller får taget høslæt, og dermed gror til, bliver ved med at være en naturtype, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3?

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Naturstyrelsen, der har oplyst følgende, hvilket jeg kan henholde mig til:

”Udgangspunktet for om en eng er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, er om det konkrete areal opfylder lovens definitioner af en beskyttet eng, herunder f.eks. arealstørrelse, plantevækst, jordbund og fugtighed.

Der er en lang række faktorer, der påvirker, hvor hurtigt et engareal vokser til efter ophør af græsning eller høslæt mv., herunder fx jordens næringsindhold, hvor fugtigt arealet er, og hvilken plantevækst, der i forvejen er på arealet. Uudnyttede enge vil i mange tilfælde udvikle sig til mose, rørsump, krat eller sumpskov og på de mere tørre partier mod mere eller mindre tilgroede overdrev. I mange tilfælde vil arealet således vedblive med at være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, også selvom arealet måtte udvikle sig til en anden naturtype, men det vil til enhver tid bero på en konkret vurdering af det enkelte tilfælde”.

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 23. december 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 151 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 151 (alm. del)

Kan ministeren bekræfte, at såfremt en eng gror til og efterfølgende vokser ud af § 3 beskyttelsen, så kan den lovligt inddrages i landbrugsdrift igen?

Svar

Jeg kan bekræfte, at hvis et område vokser ud af § 3-beskyttelsen, hvilket typisk sker ved, at vegetationen ikke længere opfylder de kriterier, som fremgår af loven og dermed ikke længere er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og det i øvrigt ikke er omfattet af anden lovgivning, som forhindrer det, så kan området inddrages i landbrugsdrift.

Kirsten Brosbøl

/

Oluf Engberg

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-4101-00761

Den 23. december 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 9. december 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 152 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anni Matthiesen (V).

Spørgsmål nr. 152 (alm. del)

Kan ministeren bekræfte, at det foreslåede forbud mod at gødske arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, vil medvirke til at reducere udledningen af kvælstof til vandmiljøet yderligere? I bekræftende fald bedes ministeren oplyse, om denne yderligere kvælstofreduktion vil blive modregnet i det samlede indsatskrav f.eks. som et reduceret krav om efterafgrøder?

Svar

Det foreslåede forbud mod gødsning af § 3-områder vil reducere kvælstoftilførslen til kystvande med ca. 200 tons kvælstof/år i gennemsnit. Det sker, fordi det samlede kvælstofforbrug på landsplan reduceres i samme størrelsesorden som den mængde kvælstof, der tidligere blev benyttet på § 3-arealerne. Hvis det samlede kvælstofforbrug på landsplan ikke ændres, vil forbuddet mod gødsning på § 3-arealer i stedet føre til, at kvælstofnormerne på det resterende landbrugsareal ville blive højere. Dette ville samlet set betyde en forøgelse af nitratudvaskningen til vandmiljøet, da der i et almindeligt sædskifte udvaskes en større del af den tilførte gødning end på § 3-arealer, hvor naturarealerne i højere grad optager og tilbageholder det tilførte kvælstof.

Kvælstofeffekten vil ikke blive modregnet i det nuværende efterafgrødekrav, men vil blive indregnet i kvælstofindsatsen i de kommende 2. generations vandområdeplaner, hvilket derved mindsker den nødvendige fremtidige indsats med fx efterafgrøder mv.

Kirsten Brosbøl

/

Mads Leth-Petersen